Stockholms universitet

Kursbeskrivning för Den nya konstitutionella rätten (15 hp) VT25

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Den svenska konstitutionella rätten har förändrats under främst 2000-talet. Mycket beroende på europarättens inflytande men också beroende av de reformer som gjorts i Regeringsformen (RF) 2010. Denna specialkurs i konstitutionell rätt tar sikte på den svenska konstitutionella rätten ur både teoretiskt och praktiskt perspektiv. Främst behandlas den nya RF (i kraft 2011), men även Tryckfrihetsförordningen (TF) och Yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) aktualiseras. Exempel på frågor som behandlas är relationen mellan riksdag och regering respektive regering och myndigheter, kommunernas rättsliga ställning, skyddet av grundläggande rättigheter, domstolarnas ställning, normgivningsmakten och konstitutionella frågor i samband med lagstiftningsproceduren. Kursen utgår från dagsaktuella exempel och rätten analyseras utifrån ett kritiskt perspektiv och genom att presentera alternativa synsätt. Som exempel kan nämnas riksdagens roll som främsta lagstiftare, myndigheternas roll, domstolarnas rättsliga ställning, konflikter mellan rättigheter och rättigheter för fysiska respektive juridiska personer. En del av kursen ägnas åt Europakonventionen och EU:s inverkan på den svenska konstitutionella rätten i vid mening.

Kursen innehåller följande kursmoment:

Kursen utgår från seminarieserien och kompletteras med föreläsningar och några studiebesök. Under kursen skriver studenterna självständigt en PM om ett valfritt för kursen relevant ämne där möjlighet till handledning finns. Kursen avslutas med en salstenta på 4 timmar.

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av konstitutionella grundbegrepp, deras skiftande innehåll och koppling till rättshistoria, internationell rätt, allmän rättslära och statsvetenskap,
- visa metodologiska färdigheter avseende rättstillämpning, rättsjämförelser och rättsfallstolkning, samt insikter i rättspolitisk analys och argumentation, och
- självständigt och kritiskt bedöma och värdera juridiska frågeställningar på den konstitutionella rättens område med hänsyn till relevanta samhälleliga frågor

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 10 C
Södra huset, Frescati

Telefon: 08-16 20 00
Telefax: 08-612 41 09

Pedagogiken

Kursens tyngdpunkt ligger på seminarieundervisningen där studenterna tränas i att självständigt och kritiskt analysera konstitutionella frågeställningar. Föreläsningarna och studiebesöken är avsedda som komplement till seminarierna. Genom förberedelserna inför och aktivt deltagande vid seminarierna får studenterna de nödvändiga kunskaper som krävs för att uppnå samtliga lärandemål.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Kursen består av seminarier, föreläsningar, studiebesök, författandet av en PM och salstentamen.

Skriftliga och muntliga övningar

PM:en utgör ett skriftligt moment på kursen där instruktioner ges separat på Athena. Muntlig övning och övning i framställningsteknik sker genom seminarierna.

Obligatorier

Aktivt deltagande vid samtliga seminarier är obligatoriskt på kursen.

För två seminarietillfällen medges en generell dispens där studenten i stället ska fullgöra en pedagogisk likvärdig uppgift skriftligt som kompensation för frånvaron. Ytterligare dispens från närvarokravet kan, efter den generella dispensen nyttjats, meddelas av kursföreståndaren vid laga förfall och även då ska närvaron kompletteras med en likvärdig skriftlig uppgift.

Godkänd salstenta och godkänd PM krävs för slutbetyg.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Genomgående under kursens olika delar kopplas den svenska utvecklingen av konstitutionell rätt ihop med utvecklingen i europarätten.

Samverkan med det omgivande samhället

Genom studiebesöken får studenterna möjlighet att få en inblick i det praktiska rättslivet för konstitutionell rätt.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen är en fördjupning av statsrätten och delar av europarätten. Den har även en koppling till andra specialkurser som behandlar mänskliga rättigheter.

Stockholms universitet

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av administratören.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagångsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Studieanvisningar

Läroböcker

Åhman, Grundläggande rättigheter och juridisk metod: RF 2 kap, Europakonventionen och EU:s stadga och deras tillämpning, 2022.

Åhman, Regeringsformen och europarätten: hur vissa av regeringsformens bestämmelser och deras tillämpning påverkas av EU-rätten och Europakonventionen, 2023

Lindholm, Derlén, Naarttijärv, Konstitutionell rätt, 2020

25 år av Europarätt i Sverige, Svenska institutet för europapolitiska studier, 2020:05, digital resurs

Eka m.fl., Regeringsformen: med kommentarer, 2018, alternativt Holmberg m.fl., Grundlagarna, 2012. *Används som referenslitteratur.*

Källmaterial

Valfri lagbok eller författningssamling i statsrätt, senaste upplagan.

Övrigt material

Ytterligare kursmaterial publiceras på Athena för respektive moment.

Förberedelser inför undervisningen

Studenterna ska inför seminarierna ha förberett uppgifterna, utifrån respektive tillfälles instruktioner, i sin grupp samt vara beredda att delta i diskussionerna vid seminarietillfällena.

Examination

Examinationsmoment

Examination sker genom aktiv närvaro vid seminarierna, genom en salstenta och genom att studenten författar en PM om 10 sidor i valfritt ämne av relevans för kursen. Föreläsningar och studiebesök är frivilliga moment på kursen men kursledningen uppmuntrar studenterna att delta på dessa tillfällen.

Med *aktiv närvaro* på seminarierna avses att studenterna ska ha förberett uppgifterna i sin grupp samt vara beredda att delta i diskussionerna av dessa. Endast deltagande i den grupp i vilken studenten är registrerad räknas som närvaro om inte gruppbyte medgivits i förväg.

Salstentan utgör hälften av den skriftliga examinationen och den innehåller två essä-frågor som kan ge 5 poäng maximalt vardera. Tillåtna hjälpmedel på tentan: allt tillåtet med de undantag som anges enligt alternativ 4 för juristutbildningens specialkurser.

Om *PM-skrivandet* se särskilda instruktioner som läggs ut på Athena.

Det samlade betyget som ges på kursen grundar sig på aktiviteten och närvaron på seminarierna, resultatet på salstentan och PM-resultatet.

Tillträde till examination

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras senast 10 arbetsdagar före dag för tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att i stället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till administratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören (se nedan under Funktionsnedsättning).

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på Juridiska institutionens hemsida. Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Vid tentamen i kursen Den nya konstitutionella rätten ges tentan som en salstenta.
Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast 10 arbetsdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.